

“Leve hele livet”

På temamøtet 28.mars gav Brit Steinnes Krøvel en bred orientering om den nye Kvalitetsreformen for eldre «Leve hele livet» Reformen som ble vedtatt så sent som i desember 2018 bygger på Stortingsmelding 15 (2017-2018) med samme tittel.

Interesserte vil kunne finne mer informasjon ved å søke <https://helsedirektoratet.no/leve-hele-livet-kvalitetsreformen-for-eldre>

Her kan en bl.a. lese at Kåre Reiten i Stavanger var opptatt av at man må starte tidlig i arbeidet med omstilling i kommunene for å møte de kommende utfordringene: «For å endre kurs på skuta må vi ha framdriftsfart.»

Dette er noe vi kan skrive under , etter å ha fulgt det som skjedde på Hustadvika.

Nå startes arbeidet med reformen opp i Møre og Romsdal. Det er etablert en organisasjon kalt Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjeneste (USHT). Her er Brit Steinnes Krøvel

leder og styrmann. Hun har kontor i Rådhuset, Ålesund, men USHT har også medarbeidere i Kristiansund og Molde, totalt 6 medarbeidere. I nært samarbeid med kommunene skal nå USHT arbeide for å få framdrift i denne prosessen. Fylkesmannen og Kommunenes Sentralforbund er også med i det regionale støtteapparat for kommunene. Samarbeid med elderråd og brukerorganisasjoner vil være svært viktig i prosessen.

Med stor entusiasme og engasjement tok Brit Krøvel Steinnes forsamlingen gjennom reformplanene. Gjennomføringen skal være ferdig i

2023. I følge planen skal kommunene ikke bli pålagt nye plikter og oppgaver. Man skal forbedre og tilpasse de kommunale tjenester som finnes.

Målsettingen er at samfunnet skal bli mer aldersvennlig, og en tror at det også vil bidra til at samfunnet er barnevennlig. Den enkelte kan i større grad kunne planlegge egen alderdom, og derfor må planleggingen også bli mer eldrestyrt, hvor en utnytter «seniorressursen» bedre. Det skal bli et tettere samarbeid mellom politiske myndigheter, administrasjon, elderråd og andre brukerrepresentanter. Det har allerede vært holdt dialogmøter i flere kommuner. Ved NTNU Ålesund arbeides med en digital «Smart City»-modell hvor en skal prøve å teste hvordan løsninger vil kunne fungere i praksis.

Som en gulrot skal kommuner med gode planer kunne få ekstra midler til gjennomføring.

Foredragsholder gikk også mer i detalj gjennom det som er satt opp som 5 spesielle innsatsområder:

1. Et aldersvennlig Norge

2. Aktivitet og fellesskap

3. Mat og måltider

4. Helsehjelp

5. Sammenheng i tjenestene

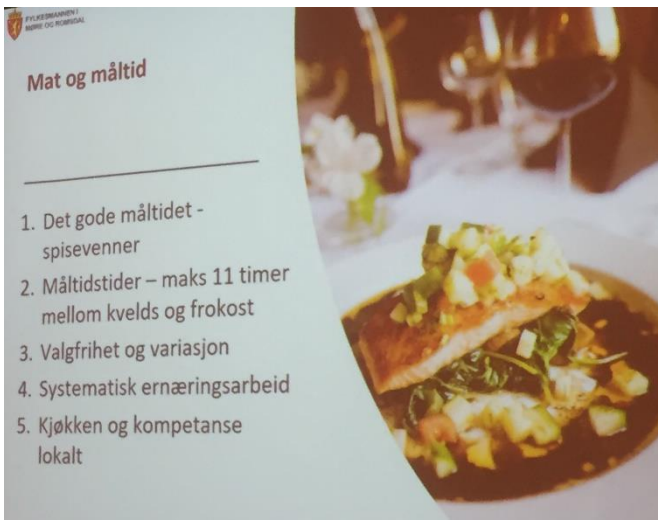
På hvert av innsatsområdene legger reformen fram utfordringer og forslag til løsninger, som alle viser til lokale eksempler.

Fra planen har jeg hentet følgende:

Muligheten til å velge

Leve hele livet er en reform for større valgfrihet. Den skal gi den enkelte større mulighet til å velge tjenesteyter (hvem), medvirke til innholdet i tjenestetilbudet (hva), på hvilken måte den ytes (hvordan) og på hvilket sted og tidspunkt tjenesten gis (hvor og når).

Matglede for de eldre

Leve hele livet er en reform for større matglede, enten du bor hjemme eller du er på sykehjem eller sykehus. Den skal gjøre måltidet til en begivenhet i hverdagen, sørge for flere måltider gjennom døgnet og sikre god ernæring med gode kokker og lokale kjøkken.

De eldres helse- og omsorgstjeneste

Leve hele livet er en reform for å skape de det viktigste spørsmålet er: Hva er viktig for deg? Den skal gi trygghet for å få hjelp når en trenger det. Den skal invitere til aktivitet og deltakelse og gi bistand til selv å mestre hverdagen til

tross for sykdom og funksjonstap.

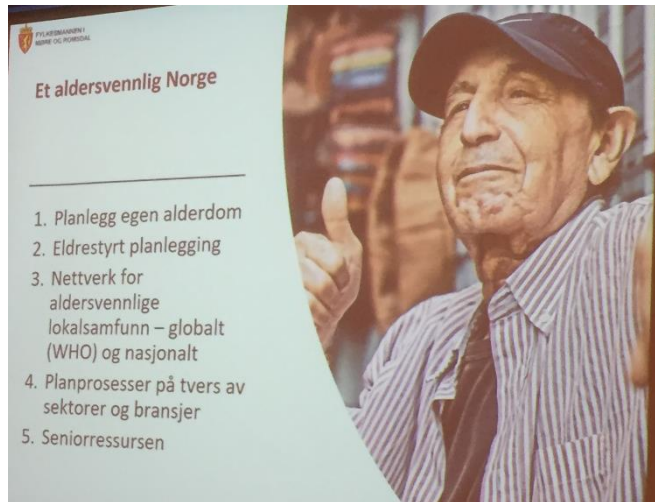
Pårørendeomsorg

Leve hele livet er en reform for pårørende. Den skal vise omsorg for de som yter omsorg, og ta vare på de som tar vare på sine nærmeste, slik at de ikke sliter seg ut. Den skal legge til rette for tettere samarbeid om felles oppgaver mellom pårørende og helse- og omsorgstjenesten.

Alternative arbeidsordninger

Leve hele livet er en reform for alle som gjør jobben i helse- og omsorgstjenesten. Den skal inspirere til å finne nye arbeidsordninger og ta i bruk ny teknologi, nye metoder og nye løsninger. Den skal utfordre til å organisere seg slik at det blir større kontinuitet i tjenestetilbudet, med mykere overganger og færre å forholde seg til for dem som mottar tjenester.

Enkelte punkt er så langt mer konkrete enn andre. For mange i institusjoner vil det merkes at nå skal alle beboere få minst 3 måltider daglig. Tiden med storkjøkken som leverer

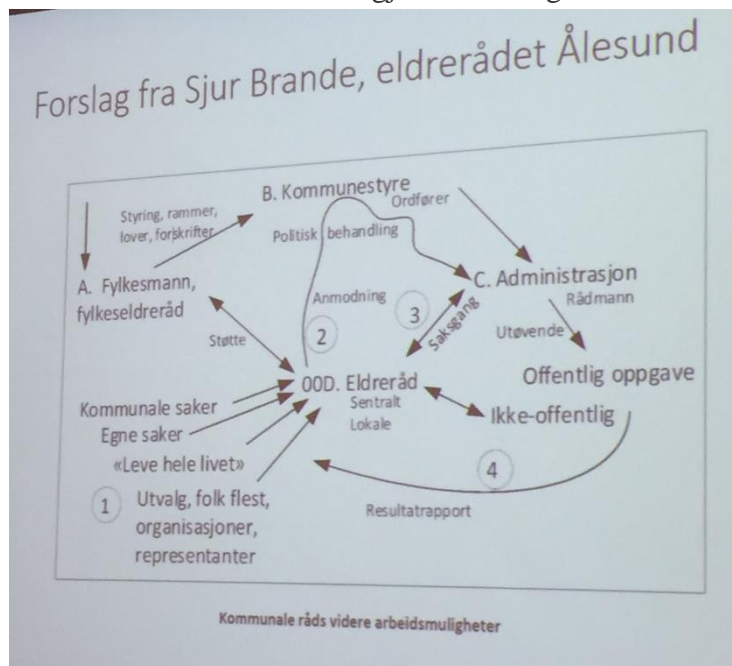
«ferdigmat», ofte ikke altfor appetittvekkende,, skal være over. Det skal lages planer og gis støtte til å gå tilbake til mindre, lokale kjøkken.

Selv om lederen for USHT gjennomgikk reformplanene i detalj og med stor entusiasme var det i hovedsak en gjennomgang av et plandokument. Som alle politiske planer inneholder også denne mye velvillighet og gode tanker. «Leve hele livet» dreier seg nok i stor grad om å «Leve alderdommen:» Men gjennomføringen har vi foran oss. Så vil det også være opp til oss

å gjøre vår stemme hørt, komme med våre ønsker og behov, vise vi kan være en ressurs.

Eldrerådene vil være sentrale og viktige i dette arbeidet.

Avslutningsvis var det en god del spørsmål og kommentarer som tydet på at emnet engasjerte. Men jeg syntes også å merke en underliggende holdning: Vel og bra, men nå får vi nå se. Alle har vi våre tidligere erfaringer.

Noralv Breivik

referent